



Arbetsordning för gemensamma kyrkofullmäktige

Gemensamma kyrkofullmäktige i Helsingfors kyrkliga samfällighet har med stöd av 8 kap. 8 § i kyrkoordningen den 8.9.2016 godkänt följande arbetsordning.

Uppdaterad i kyrkliga samfällighet, 14.06.2018, i kraft 1.8.2018

Uppdaterad i kyrkliga samfällighet, 10.06.2021, i kraft 1.8.2021

I denna arbetsordning används benämningarna kyrkofullmäktige och kyrkorådet i stället för gemensamma kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkorådet.

Utöver vad som bestäms om kyrkofullmäktige i kyrkolagen och kyrkoordningen ska i fullmäktiges verksamhet iakttas föreskrifterna i denna arbetsordning.

I MÖTEN OCH BEHANDLING AV ÄRENDEN

1§ Organiseringen av kyrkofullmäktiges verksamhet

Kyrkofullmäktiges verksamhet leds av kyrkofullmäktiges ordförande, om inte fullmäktige fattat annat beslut.

Som kyrkofullmäktiges sekreterare fungerar samfällighetens jurist, om inte fullmäktige fattat annat beslut.

Samfällighetens jurist fungerar som kyrkofullmäktiges sekreterare.

Kyrkofullmäktiges sammanträden är offentliga, om inte fullmäktige i fråga om något visst ärende beslutar annorlunda.

Övriga församlingsinstitutioners sammanträden är inte offentliga.

KL 7:6¹

När ett förvaltningsärende handläggs hos kyrkliga myndigheter ska förvaltningslagen och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) iakttas, om inte något annat följer av denna lag. Vad som bestäms i 28 § 1 mom. 6 punkten förvaltningslagen tillämpas dock inte i kyrkoförvaltningen.

KL 25:5,1

Kyrkofullmäktige utser vid det första sammanträdet under det första och tredje året av sin mandatperiod inom sig en ordförande och en viceordförande.

KO 8:2

Om en förtroendevald som utsetts genom församlingsval, val av medlemmar av stiftsfullmäktige eller val av ombud till kyrkomötet, förlorar sin valbarhet, beviljas avsked eller avstängs eller skiljs från sitt förtroendeuppdrag, kallas en suppleant i stället för honom eller henne. För andra förtroendeuppdrag ska en ny förtroende-vald utses för den återstående mandatperioden.

KL 23:7,2

¹ Arbetsordningen upptar som referens de ifrågavarande paragraferna i kyrkolagen (KL), kyrkoordningen (KO), valordningen för kyrkan (VOK) samt samfällighetens anvisningar. Dessa bestämmelser har uppdaterats den 31.10.2016.

2§ Möteskallelse

Möteskallelse och en förteckning över de ärenden som ska behandlas ska sändas till fullmäktiges medlemmar och dem som har närvaro- och yttranderätt vid mötet, senast en vecka före mötet och vara anslagen på församlingens anslagstavla i en veckas tid före mötet. Samtidigt ska meddelande om mötet publiceras i det allmänna datanätet. Meddelande om fullmäktiges möte och om att förteckningen över de ärenden som ska behandlas är framlagd till påseende publiceras också på det sätt som fullmäktige bestämt. Om vissa ärenden ska behandlas vid ett slutet möte ska detta framgå av kallelsen.

Om mötet hålls elektroniskt ska detta nämnas i kallelsen, där det också ska nämnas via vilken webbadress och i vilket utrymme publiken kan följa med mötet.

Om alla i kallelsen nämnda ärenden inte behandlas vid mötet kan de obehandlade ärendena överföras till ett fortsatt möte. I så fall behöver ingen ny kallelse sändas men de medlemmar som varit frånvarande ska meddelas om tid och plats för det fortsatta mötet.

Kyrkofullmäktige sammanträder då detta är nödvändigt för handläggning av de ärenden som enligt stadgandena ska handläggas inom viss tid eller då fullmäktiges ordförande annars anser det vara påkallat.

Fullmäktige ska sammankallas, om kyrkostyrelsen, biskopen, domkapitlet eller kyrkorådet påyrkar detta eller om minst en fjärdedel av fullmäktiges medlemmar skriftligen gör framställning härom för handläggning av något uppgivet ärende.

KO 8:3

Kallelse till kyrkofullmäktiges sammanträde utfärdas av ordföranden eller, vid för-fall för honom, av viceordföranden. Har även vice ordföranden förhinder, utfärdas kallelsen av kyrkorådets ordförande. Kallelse till fullmäktiges första sammanträde utfärdas av kyrkorådets ordförande, och sammanträdet öppnas av den till åren äldste medlemmen, som även leder förhandlingarna vid sammanträdet till dess ordförande och vice ordförande för fullmäktige utsetts.

I sammanträdeskallelsen ska meddelas tid och plats för sammanträdet, och till densamma ska fogas en förteckning över de ärenden som ska behandlas. Kallelsen jämte förteckningen över ärenden ska tillställas kyrkofullmäktiges och kyrkorådets medlemmar senast en vecka före sammanträdet samt vara anslagen på församlingens anslagstavla under en veckas tid före sammanträdet.

KO 8:5,1-2

3§ Förhinder för medlem att delta i möte och beslutanderätt i ärende som gäller medlem

Fullmäktigemedlem som är förhindrad att delta i fullmäktiges möte ska utan dröjsmål meddela om detta. I hans/hennes ställe inkallas en ersättare.

Kyrkofullmäktige besluter om befrielse från fullmäktigeuppdraget, beviljande av av-sked, avhållande eller avskedande. I personens ställe inkallas en ersättare.

Anvisning:

Den som har förhinder ska så fort som möjligt meddela om detta per e-post: valtuusto.helsinki@evl.fi. Samfälligheten kallar ersättaren till mötet och förser ersättaren med det erforderliga mötesmaterialet.

Då en vid församlingsval utsedd medlem av ett förvaltningsorgan tillfälligt är för-hindrad att delta i ett sammanträde, ska han utan dröjsmål meddela härom till ordföranden för ifrågavarande organ. Sedan ordföranden meddelats av ifråga-varande medlem om hindret eller fått annat tillförlitligt besked härom, skall han kalla suppleanten i den förhindrades ställe.

KO 7:3,1

Är såväl ordföranden som vice ordföranden frånvarande eller jäviga i något ärende, ska en tillfällig ordförande utses för sammanträdet eller för handläggning av ärendet.

KO 7:3,3

I fråga om befriande, beviljande av avsked, avstängning eller skiljande från ett förtroendeuppdrag beslutar det organ som har valt den förtroendevalda. I fråga om förtroendevalda som utsetts genom församlingsval, val av medlemmar av stiftsfullmäktige eller val av ombud till kyrkomötet fattas beslutet dock av det organ som den förtroendevalda är medlem av.

Ordföranden för ett organ kan innan organet sammanträder fatta ett interimistiskt beslut om att den förtroendevalda ska avstängas. Ordföranden ska omedelbart föra ärendet till organet för avgörande. Över ordförandens beslut får varken yrkas rättelse eller anföras kyrkobesvär.

KL 23:6

4§ Språk som används vid behandlingen av ärenden

Vid kyrkofullmäktiges möten leds ordet på både finska och svenska, om inte full-mäktige beslutar annat i fråga om ett enskilt ärende eller en ärendehelhet.

5§ Kyrkofullmäktiges ordinarie möte och elektroniskt möte

Kyrkofullmäktige behandlar ett ärende vid ett möte där deltagarna är närvarande på plats. Under mötet sitter fullmäktigemedlemmarna enligt den sittordning som ordförande godkänt.

Alternativt kan kyrkofullmäktige hålla elektroniskt möte varvid medlemmarna deltar via elektronisk förbindelse. Allmänheten ska beredas möjlighet att följa med det elektroniska mötet via det allmänna datanätet samt i ett i kallelsen nämnt utrymme, dock undantaget behandlingen av sekretessbelagda ärenden.

En kombination av tidigare nämnda mötesalternativ är också möjlig.

I kyrkofullmäktiges slutna elektroniska möten kan man endast delta från en sådan plats där de sekretessbelagda uppgifterna och diskussionen under mötet inte kan höras eller ses av utomstående.

Kyrkorådet eller av kyrkorådet utsedd tjänsteinnehavare ansvarar för att den tekniska utrustningen, programvaran och dataförbindelserna som behövs för elektroniska möten är uppdaterade och datasäkra på det sätt som avses i lagstiftningen.

Beslut i ärenden som hör till ett organ kan fattas vid ett ordinarie sammanträde eller vid ett sammanträde i en elektronisk miljö (elektroniskt sammanträde).

Vid ett elektroniskt sammanträde krävs det att de som konstateras vara närvarande står i bild- och ljudförbindelse med varandra på lika villkor. Vid elektroniska sammanträden ska församlingen eller den kyrkliga samfälligheten sörja för informationssäkerheten och se till att utomstående inte får tillgång till sekretessbelagda uppgifter.

KL 7:3

Kyrkofullmäktiges och gemensamma kyrkofullmäktiges sammanträden är offentliga, om inte fullmäktige i något ärende beslutar något annat. Allmänheten ska kunna följa kyrkofullmäktiges sammanträden också till den del någon deltar i ett sammanträde på elektronisk väg.

KL 7:6, 1

6§ Inledande av mötet

Kyrkofullmäktiges möte inleds med en andakt, varefter namnupprop förrättas.

Efter namnuppropet ska ordförande fastställa om mötet är lagligt sammankallat och beslutfört.

En församling och en kyrklig samfällighets organ är beslutföra när mer än hälften av medlemmarna är närvarande. Också de medlemmar i organet som deltar i sammanträdet på elektronisk väg anses vara närvarande.

KL 7:4,1

7§ Protokolljustering

Vid varje möte väljs två fullmäktige till protokolljusterare, en från respektive språk-grupp. Protokollet kan också justeras elektroniskt. Om det råder oenighet om protokollets innehåll ska kyrkofullmäktige vid följande möte justera protokollet till denna del.

8§ Förändringar i fullmäktigemedlemmarnas närvaro

Fullmäktigemedlem som inte varit närvarande vid namnuppropet ska vid sin ankomst omedelbart anmäla sig hos sekreteraren. I protokollet antecknas under behandlingen av vilket ärende han/hon anlönt. På motsvarande vis förfars då en medlem lämnar mötet innan detta avslutats. Om en medlem som lämnat mötet återvänder till mötet ska han/hon likaså omgående anmäla sig hos sekreteraren.

Som närvarande betraktas de medlemmar som enligt protokollet är närvarande och som inte meddelat att de har för avsikt att avlägsna sig eller på annat vis konstateras vara frånvarande.

Ordföranden kan under pågående möte låta förrätta ett nytt namnupprop, varvid de som anmält sig anses vara närvarande från och med då. Efter namnuppropet tillämpas det som angetts i 1 och 2 mom.

9§ Övriga närvarande och personer med yttranderätt

Vid fullmäktiges möten ska kyrkorådets ordförande och viceordförande eller, om dessa är förhindrade, en av kyrkorådet därtill förordnad medlem samt de av kyrkofullmäktige förordnade tjänsteinnehavarna och arbetstagarna vara närvarande.

Följande tjänsteinnehavare och arbetstagare ska vara närvarande vid kyrkofullmäktiges möten för att vid behov ge information: samfällighetens direktör, avdelningsdirektörerna och kommunikationschefen.

Kyrkorådets medlemmar och chefen för den interna revisionen har rätt att närvara vid fullmäktiges möten. Till mötet kan fullmäktige eller fullmäktiges ordförande kalla in sakkunniga för att höras.

Dessa personer har rätt att delta i diskussionen men saknar beslutanderätt om de inte är fullmäktigemedlemmar. Deras frånvaro utgör inte ett hinder för beslutsfattandet.

Kyrkorådets ordförande och vice ordförande eller, om bägge är förhindrade, en av kyrkorådet därtill förordnad medlem ska vara närvarande vid kyrkofullmäktiges sammanträde. Deras frånvaro utgör dock inte hinder för beslut i ärendena. Kyrkorådets medlemmar är berättigade att närvara vid sammanträdena.

En i 1 mom. avsedd person äger rätt att delta i diskussionen vid sammanträdet men inte i fattandet av beslut, om han inte är fullmäktig.

De tjänsteinnehavare som kyrkofullmäktige förordnar därtill ska vara närvarande vid fullmäktiges sammanträden för att ge nödiga upplysningar.

KO 8:7

10§ Mötets föredragningslista

Fullmäktigemötet ska ha en föredragningslista. Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för varje ärende som ska behandlas samt kyrkorådets beslutsförslag för kyrkofullmäktige.

Föredragningslistan jämte bilagor och eventuella andra handlingar ska tillställas fullmäktiges medlemmar samt dem som har närvaro- och yttranderätt tillsammans med kallelsen, om inte särskilda hinder föreligger.

Kallelsen och föredragningslistan kan tillställas genom att spara dem i ett datasystem som är tillgängligt för fullmäktiges medlemmar samt de personer som har närvaro- och yttranderätt. Detta ska meddelas elektroniskt eller på annat vis.

Föredragningslistan publiceras på samfällighetens webbplats.

Fullmäktiges föredragningslista uppgörs på både finska och svenska. Också bilagorna till föredragningslistan ska till sina viktigaste delar föreligga på båda språken.

11§ Behandlingsordning och beslutsförslag

Om inte kyrkofullmäktige annat bestämmer tas ärendena upp på föredragningslistan i den ordning som ordförande bestämmer. Till grund för behandlingen läggs kyrkorådets förslag. Om kyrkorådet innan kyrkofullmäktige fattat sitt beslut ändrat förslaget som ingår i föredragningslistan ska det ändrade förslaget betraktas som beslutsförslag. Om förslaget återtagits innan kyrkofullmäktige fattat sitt beslut ska ärendet avföras från föredragningslistan. Vid val av kyrkorådets vice ordförande samt övriga medlemmar och ersättare och vid valet av valnämndens medlemmar och ersättare förrättas valet dock på basis av valberedarnas förslag.

Ett ärende som skall beredas av kyrkorådet får inte upptas till avgörande, om inte kyrkorådet varit i tillfälle att behandla det samma.

KO 8:6

Är ett ärende brådskande och angår det inte nytt anslag eller förhöjning av ett tidigare anslag, kan kyrkofullmäktige besluta att uppta det till handläggning, även om ärendet inte har omnämnts i sammanträdeskallelsen.

KO 8:5

12§ Beviljande av ordet

Då ett ärende föredragits ska det finnas tid för diskussion. Då behandlingen av ett ärende in-

letts har fullmäktiges medlemmar rätt att med hjälp av omröstningsapparaten begära ordet eller på det sätt ordförande bestämmer. Om flera personer samtidigt begär ordet bestämmer ordförande i vilken ordning inläggen ska göras.

Ordförande har rätt att före andra inlägg ge ordet till:

- a) kyrkorådets ordförande och vice ordförande eller om dessa har förhinder till en av kyrkorådet därtill förordnad medlem,
- b) medlem av kyrkorådet,
- c) tjänsteinnehavare som med stöd av 9 § 1 mom. i arbetsordningen av kyrkofullmäktige förordnats att vara närvarande, och
- d) sakkunnig som fullmäktige eller dess ordförande kallat till mötet.

Ordförande kan överlåta ordförandeskapet för mötet till vice ordföranden och under denna tid delta i mötet i egenskap av fullmäktigemedlem.

En medlem som vill bemöta ett anförande kan av ordförande ges möjlighet att ge en kort replik före andra som begärt ordet tidigare. Repliken får bara innehålla förklaringar och tillrättalåganden som hänför sig till det tidigare anförandet eller bemötanden av i detta framförda påståenden.

13§ Anföranden

Anförandena hålls antingen på finska eller på svenska.

Anförandet ska hållas i talarstolen i mötesrummet. Med ordförandens samtycke får fullmäktige göra korta inlägg stående vid sin plats.

Vid behov kan ordförande i enskilda frågor ge anvisningar om anförandenas längd.

Vid möten som hålls av ett kyrkligt organ ska ordföranden leda behandlingen av ärendena och svara för ordningen. Om en medlem uppträder så att mötets gång störs, ska ordföranden uppmana honom eller henne att uppträda så som om-ständigheterna kräver. Om medlemmen inte iakttar uppmaningen kan ordföranden bestämma att han eller hon skall avlägsnas. Om oordning uppkommer ska ordföranden avbryta eller avsluta mötet.

En medlem har yttranderätt i det ärende som behandlas. Medlemmen ska hålla sig till saken när han eller hon yttrar sig. Om medlemmen avviker från saken i sitt yttrande, ska ordföranden uppmana medlemmen att hålla sig till saken. Om medlemmen inte iakttar uppmaningen kan ordföranden förbjuda denna att fortsätta att yttra sig. Om en medlem drar ut på sitt yttrande trots att detta är uppenbart onödigt, kan ordföranden efter att ha anmärkt på saken förbjuda medlemmen att fortsätta att yttra sig.

I en arbetsordning eller i något annat reglemente eller någon annan instruktion kan tas in sådana bestämmelser om omfånget på medlemmarnas inlägg i enskilda frågor som är nödvändiga för att trygga mötets gång.

Vad som ovan föreskrivs om medlemmar i ett organ gäller också den som har en på lag eller på en med stöd av lag utfärdad bestämmelse eller föreskrift baserad närvaro- och yttranderätt vid organets möten.

KL 25:6

14§ Förslag om avbrott i behandlingen av ett ärende

Om det under diskussionen görs ett understött förslag att ärendet ska bordläggas, remitteras för ny beredning eller annat motsvarande understött förslag som innebär att behandlingen av ärendet avbryts ska de följande talarna begränsa sina inlägg till enbart detta förslag. Om förslaget godkänns, ska ordförande avbryta behandlingen av ärendet. Om förslaget förkastas fortsätter behandlingen av sakfrågan.

Ett bordlagt ärende ska utan dröjsmål tas upp till ny behandling i kyrkofullmäktige.

15§ Motförslag och omröstningsförfarande

Motförslag ska lämnas in skriftligt till ordförande om inte ordförande tillåter något annat. Förslag om förkastande, bordläggande eller remittering av ett ärende ska göras skriftligt bara om ordförande så kräver.

Då ordförande ger sin omröstningsproposition ska hen utöver bestämmelserna i kyrkoordningen också beakta:

- 1) om ärendet ska avgöras med enkel majoritet och inte gäller beviljande av anslag föreläggs först till omröstning de två förslag som mest avviker från det förslag som ligger till grund för behandlingen, varefter det segrande förslaget ställs mot följande mest avvikande förslag. På samma sätt förfars tills man erhållit ett slutgiltigt motförslag till förslaget som ligger till grund för behandlingen. Om förslag om fullständigt förkastande av det förslag som ligger till grund för behandlingen gjorts ska fullmäktige rösta sist mellan detta förslag och det av de andra förslagen som segrat i den tidigare omröstningen,
- 2) om ett ärende som inte gäller beviljande av anslag skall avgöras med kvalificerad majoritet, ska omröstning mellan förslagen först ske på det sätt som anges i punkt 1). Därefter ska genom omröstning konstateras om förslaget som fått mest understöd uppnår den behövliga kvalificerade majoriteten,
- 3) om ärendet gäller beviljande av anslag, röstas först om godkännande eller förkastande av det förslag som gäller det största beloppet, och på så sätt fortsätts enligt de i förslagen upptagna beloppens storleksordning, tills något av förslagen fått erforderlig majoritet, varefter förslagen med mindre belopp inte vidare underkastas omröstning,
- 4) om förslaget är sådant, att dess godkännande eller förkastande inte är beroende av andra förslag, ska en särskild omröstning ske om dess godkännande eller förkastande.

Då ordföranden ger sin omröstningsproposition ska han/hon samtidigt meddela, vilka beslut som kräver kvalificerad majoritet.

Omröstning görs med omröstningsapparat om inte ordförande bestämmer annat.

Sedan ett ärende som ska handläggas vid ett förvaltningsorgans sammanträde har föredragits, ska tillfälle beredas till diskussion i ärendet. När de som anhängit om ordet har yttrat sig, ska ordföranden förklara diskussionen avslutad.

Föreligger enighet om beslutet eller har framställda motförslag inte vunnit understöd, ska ordföranden fastställa beslutet. I annat fall ska ordföranden konstatera vilka förslag som, på grund av att de ej vunnit understöd, inte upptas samt vilka som upptas till omröstning. Härfter ska han förelägga organet omröstnings-sättet och, om flera omröstningar ska förrättas, omröstningsförfarandet för godkännande samt framställa omröstningsproposition så, att svaret "ja" eller "nej"

uttrycker ståndpunktstagandet till förslaget.

Omröstningen ska förrättas offentligt antingen genom namnupprop eller på det sätt som ordföranden bestämmer. Har omröstningen verkställts på annat sätt än genom namnupprop ska den förrättas på nytt genom namnupprop, om så påyrkas eller om ordföranden anser att den företagna omröstningen inte har gett klart resultat.

På grundval av omröstningen ska ordföranden i enlighet med 7 kap. 4 § 2 mom. och 25 kap. 10 § kyrkolagen fastslå vilken åsikt som ska gälla som beslut.

Anser ordföranden att det för fattandet av beslut krävs understöd med kvalificerad majoritet, ska han meddela härom innan omröstningen förrättas och beakta detta då resultatet av omröstningen fastställs.

KO 7:4

Församlingens institutioner är beslutföra då över hälften av medlemmarna är närvarande. I en församlingsinstitution verkställs omröstning mellan ett framställt förslag och samtliga understödda motförslag genom att två förslag åt gången ställs mot varandra så att svaret "ja" eller "nej" uttrycker majoritetens ståndpunktstagande.

KL 7:4,1-2

En medlem i kyrkofullmäktige är jävig att delta i beslut som gäller honom eller henne personligen eller gäller en i jävsbestämmelsen i förvaltningslagen (434/2003) avsedd nära släkting till medlemmen eller en person som enligt nämnda bestämmelse kan likställas med en nära släkting. Då ordföranden eller vice ordföranden deltar såsom självskriven i någon annan församlingsinstitutionens sammanträde tillämpas 2 mom. på detta.

Om inte något annat följer av 25 kap., 5 § 1 mom., gäller i fråga om jäv för övriga förtroendevalda samt för församlingens tjänsteinnehavare vad som i förvaltningslagen bestäms därom. Ett tjänste- eller arbetsförhållande eller ett mot-svarande förhållande till församlingen eller den kyrkliga samfälligheten medför dock inte jäv för en förtroendevald eller tjänsteinnehavare i ett förvaltningsärende i vilket församlingen eller den kyrkliga samfälligheten är part, såvida han eller hon inte på basis av sitt anställningsförhållande har varit föredragande i ärendet eller annars på motsvarande sätt handlagt detta.

KL 7:5

För att beslut ska kunna fattas i ett ärende krävs att beslutet omfattas av minst två tredjedelar av de närvarande medlemmarna och mer än hälften av samtliga medlemmar av kyrkofullmäktige, om ärendet gäller:

uppförande eller anskaffning av en kyrklig byggnad, ett kapell, ett församlingshem, församlingens ämbetshus samt läger- eller kurscentrum;
väsentlig ändring eller rivning av en kyrklig byggnad eller ändring av dess användningsändamål eller ändring av en redan existerande byggnad till kyrklig byggnad;
anläggning eller utvidgning av en begravningsplats;
överlåtelse av fast egendom;
inrättande av en ny tjänst.

KL 9:3

Faller rösterna vid omröstning lika, gäller som beslut den åsikt för vilken ordföranden gett sin röst. I ärenden som gäller uppsägning eller hävning av en tjänsteinnehavares tjänsteförhållande eller konstaterande av att tjänsteförhållandet förfallit samt i ärenden som gäller en prästs prästämbete enligt 5 kap. 3 § 2-4 mom. och en lektorstjänst enligt 6 kap. 29 § avgör dock den åsikt som är lindrigare.

Om rösterna eller jämförelsetalen faller lika vid val, avgör lotten. När det gäller indirekt kyrkoherdeval och val av kaplan eller ordinarie lektor kan det i kyrkoordningen bestämmas att domkapitlet, om rösterna faller lika, ska utnämna någon av de sökande som fått de flesta rösterna till tjänsten.

Besätts en tjänst eller ett förtroendeuppdrag på tjänsteförslag och faller rösterna därvid lika, blir den vald som uppförts på förslag framom den andra.

KL 25:10

16§ Rätt att inlämna motioner

Kyrkofullmäktiges medlemmar har rätt att lämna in motioner till fullmäktige. Motionen ska göras skriftligt, adresseras till fullmäktiges ordförande och lämnas in till samfällighetens registratur. Motionen ska omgående ges till kyrkorådet för beredning.

Kyrkorådet ska ge sitt svar på motionen till fullmäktige inom sex månader, räknat från det motionen lämnas in till samfällighetens registratur.

Önskar en medlem av kyrkofullmäktige att en bestämd fråga skall upptas till handläggning i fullmäktige, ska han tillstålla fullmäktiges ordförande en skriftlig framställning härom och äger denne utan dröjsmål befordra framställningen till kyrkorådet för beredning.

KO 8:4

17§ Klämmor

Då beslut fattats i ett ärende kan kyrkofullmäktige godkänna en till kyrkorådet riktad kläm som ska hänföra sig till det behandlade ärendet. En kläm kan innehålla ett önskemål gällande beredningen eller verkställandet av ärendet eller ett annat ställnings-tagande. Klämman får inte strida mot fullmäktiges beslut eller ändra detta.

En kläm kan föreslås antingen under diskussionen eller efter att beslut fattats men innan behandlingen av ärendet avslutats. Klämman ska lämnas in skriftligt till ordförande om inte ordförande gått med på något annat.

Kyrkorådet ska inom sex månader från det klämman godkänts informera fullmäktige om vilka åtgärder som vidtagits med anledning av klämman.

18§ Frågetimme

I samband med kyrkofullmäktiges möten hålls en frågetimme under vilken fullmäktige kan ställa frågor till gemensamma kyrkorådet och samfällighetens tjänsteinnehavare angående samfällighetens verksamhet, förvaltning och ekonomi. Frågorna kan ställas muntligt eller i förväg lämnas in skriftligt.

Fullmäktige kan diskutera men inte fatta beslut på basis av frågorna.

19§ Kyrkofullmäktiges aftonskola

För att bereda ärenden kan kyrkofullmäktige hålla aftonskola.

Till aftonskolan kallas fullmäktiges medlemmar, kyrkorådets ordförande, vice ordförande och medlemmar samt de tjänsteinnehavare som fullmäktige förordnat att vara närvarande vid fullmäktiges möten. En ersättare kan delta i aftonskolan i stället för en fullmäktigemedlem som har förhinder. Till aftonskolan kan också kallas sakkunniga. Under aftonskolan fattas inte beslut.

Fullmäktiges ordförande eller fullmäktige kallar till aftonskola.

Aftonskolorna är inte offentliga, om man inte av någon särskild orsak bestämt att de är offentliga.

II VAL

A. Allmänt

20§ Förrättande av val i kyrkofullmäktige

Förtroendevald eller tjänsteinnehavare utses av kyrkofullmäktige genom val. Valet förrättas som majoritetsval och valda blir den eller de som fått flest röster.

Val av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val om minst två förtroende-valda ska utses och av de närvarande medlemmarna minst det antal fullmäktige som erhålls då man dividerar antalet närvarande med antalet personer som ska väljas, utökat med en kräver proportionella val. Om kvoten blir ett bråk görs en avrundning uppåt till följande hela tal. Ordförande ska fastställa om tillräckligt många personer yrkat på proportionella val.

Ersättare ska väljas samtidigt som de ordinarie medlemmarna. Om personliga ersättare väljs ska kandidaterna godkännas före valet. Kandidaterna ska nomineras så att den som kandiderar för ordinarie plats och den som kandiderar för en ersättarplats utgör ett par. Om personliga suppleanter inte väljs blir de som, näst efter de valda ordinarie medlemmarna, fått flest röster eller vid proportionella val fått det högsta jämförelsetalet, valda.

Vid proportionella val följs i tillämpliga delar det som föreskrivs om församlingsval. Proportionella val och då så krävs även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar.

Val förrättas som majoritetsval. Ska två eller flera förtroendevalda utses, måste proportionellt valsätt dock tillämpas om detta krävs av så många i valet del-tagande personer att de vid ett proportionellt val tillsammans kunde få minst en kandidat vald.

KL 7:4,3

Om rösterna eller jämförelsetalen faller lika vid val, avgör lotten. När det gäller indirekt kyrkoherdeval och val av kaplan eller ordinarie lektor kan det i kyrkoordningen bestämmas att domkapitlet, om rösterna faller lika, ska utnämna någon av de sökande som fått de flesta rösterna till tjänsten.

Besätts en tjänst eller ett förtroendeuppdrag på tjänsteförslag och faller rösterna därvid lika, blir den vald som uppförts på förslag framom den andra.

KL 25:10, 2-3

Vid förrättande av proportionellt val som avses i 7 kap. 4§ 3 mom. kyrkolagen ska stadgandena om proportionellt valsätt vid församlingsval iaktas i tillämpliga delar.

Proportionellt val och, då så påyrkas, även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar.

KO 7:5

B. Valberedarna

21§ Val av valberedare samt dessas konstituering

Vid kyrkofullmäktiges första möte väljs för fullmäktiges mandatperiod enligt de av fullmäktige godkända anvisningarna valberedare och lika många ersättare.

Valet av valberedare och deras ersättare sker prosterivis på så sätt att fullmäktigemedlemmarna bildar grupper prosterivis. Varje grupp väljer inom sig två valberedare och två ersättare. Samtidigt fastställs ersättarnas inbördes ordningsföljd.

Valresultatet ska omgående meddelas fullmäktige som fastställer de valda valberedarna och deras ersättare.

Om valberedaren eller ersättaren inte längre är fullmäktigemedlem ska fullmäktige-medlemmarna i det ifrågavarande prosteriet inom sig utse en ny valberedare eller ersättare för den återstående mandatperioden.

Vid sitt första möte väljer valberedarna inom sig en ordförande och en vice ordförande. Samfällighetens jurist bistår vid behov valberedarna.

Om en förtroendevald som utsetts genom församlingsval, val av medlemmar till stiftsfullmäktige eller val av ombud till kyrkomötet avlider, förlorar sin valbarhet, beviljas avsked eller avstängs eller skiljs från sitt förtroendeuppdrag, kallas en suppleant i stället för honom eller henne. För andra förtroendeuppdrag ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandatperioden.
KL 23:7,2

22§ Valberedarnas uppgifter

Valberedarna ska i enlighet med de av kyrkofullmäktige godkända anvisningarna bereda ett gemensamt förslag till val av kyrkorådets vice ordförande och övriga medlemmar samt deras ersättare och till medlemmar och ersättare av valnämnden.

Anvisning:

Val av valberedare och beredning av valet av gemensamma kyrkorådet

Gemensamma kyrkofullmäktige för Helsingfors kyrkliga samfällighet har den 10.06.2021 med stöd av 21 och 22 § i kyrkofullmäktiges arbetsordning godkänt följande anvisningar för valet av valberedare och beredningen av valet av gemensamma kyrkorådets medlemmar.

I denna anvisning används för gemensamma kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkorådet begreppen kyrkofullmäktige och kyrkorådet.

I Anvisningens syfte

- 1) Syftet med anvisningen är att säkerställa att man följer enhetliga principer vid valet av valberedare och vid beredningen av valet av kyrkoråd. Dessutom är avsikten att valet av valberedare och beredningen av valet av kyrkorådet ska ske öppet med beaktande av de i fullmäktige representerade grupperingarnas åsikter.
- 2) Skälig orsak krävs för avvikelse från dessa anvisningar.

II Val av valberedare

- 3) Valberedarna väljs på det sätt som anges i 21 § i fullmäktiges arbetsordning. Innan valet förrättas ska fullmäktigemedlemmarna informeras om vilken uppgift och ställning valberedarna har. Fullmäktige ska ha möjlighet att diskutera vilka egenskaper valberedarna ska ha och vilka personer som ska väljas. Till valberedare eller ersättare får inte väljas fullmäktigemedlem som har för avsikt att kandidera för en plats i valnämnden eller kyrkorådet. Om en valberedare eller ersättare senare under mandatperioden väljs till medlem av kyrkorådet eller valnämnden ska i hans ställe enligt 21 § väljas en ny valberedare eller ersättare för den återstående mandatperioden.
- 4) Diskussionerna förs och valberedarna samt ersättarna väljs i god tid då fullmäktigemedlemmarna prosterivis möts före det första fullmäktigemötet. Det prosterivisa mötet sammankallas av kontraktsprosten. Fullmäktige fastställer valet av valberedare och ersättare vid sitt första möte.

- 5) Om särskilda orsaker inte föreligger ska enligt 23 kap. 8 § i kyrkolagen kvinnor och män vara representerade till minst 40 % vardera i kyrkans organ. Bestämmelsen gäller dock inte kyrkomötet, stiftsfullmäktige, domkapitlet, kyrko-fullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet, om inte något annat följer av särskilda orsaker. Detta gäller också valberedarna. Således torde prosteriernas fullmäktigemedlemmar välja en man och en kvinna till val-beredare. Det samma gäller för valet av valberedarnas ersättare.

III Beredning av valet av kyrkoråd

- 6) Under det första och tredje året av fullmäktiges mandatperiod ska fullmäktigemedlemmarna för valberedarna prosterivis göra upp ett förslag till vice ord-förande samt medlemmar och ersättare i kyrkorådet. Förslagen ges då prosteriernasfullmäktigemedlemmar samlas till möte. Dessa möten ska hållas i så god tid före det första fullmäktigemötet att valberedarna ännu har tillräckligt tid att utarbeta ett förslag till val av medlemmar i gemensamma kyrkorådet. Under mandatperiodens tredje år ansvarar valberedarna för att fullmäktigemedlemmarna kallas tillmöte.
- 7) Innan förslaget görs upp ska man för fullmäktigemedlemmarna redogöra vilka uppgifter kyrkorådet har. Fullmäktigemedlemmarna ska ges möjlighet att diskutera kandidaterna och vilka egenskaper dessa förväntas ha.
- 8) Då förslagen görs ska man eftersträva en jämlik representation i fråga om kön, kompetensområden, ålder, språk och de fraktioner som var representerade vid valet.
- 9) Den i 23 kap. 8 § i kyrkolagen avsedda bestämmelsen om representation för män och kvinnor tillämpas också på valet av kyrkorådet. Fullmäktigemedlemmarna ska prosterivis säkerställa att beredarna utgående från de nominerade kandidaterna kan sammanställa ett lagenligt förslag till sammansättning för kyrkorådet.
- 10) Om det då prosteriets fullmäktigemedlemmar möts nomineras flera personer, måste en rådgivande omröstning hållas om i vilken ordning fullmäktigemedlemmarna vill att kandidaterna väljs till kyrkorådet. För att säkerställa en jämlik representation för män och kvinnor torde omröstningen göras separat för respektive kön.
- 11) Sedan valberedarna valts ska de vid det första fullmäktigemötet konstituera sig på det sätt som anges i 21 § i fullmäktiges arbetsordning. Valberedarna ska göra upp sitt förslag till val av kyrkoråd så att fullmäktige kan fatta beslut om detta under januari månad.
- 12) Då förslag gällande valet av kyrkoråd sammanställs ska man utöver den i punkt 8. avsedda jämlika representationen i kyrkorådet också respektera resultatet av den i punkt 10. avsedda omröstningen, men vid behov kan det finnas skäl att avvika från detta för att säkerställa att grupperna blir jämlikt representerade.
- 13) Förslaget ska motiveras antingen skriftligt eller muntligt. Förslagets innehåll ska delges kandidaterna och fullmäktigemedlemmarna öppet med beaktande av den praxis valberedarna gemensamt kommit överens om. Valberedarna kan ges tillfälle att informera fullmäktigemedlemmarna från sitt prosteri om förhandlingarna som förts och om förslagets innehåll i samband med fullmäktigemötet vid vilket valet av kyrkoråd förrättas.
- 14) Om valet inte kan ske enhälligt ska det enligt 23-26 § i fullmäktiges arbetsordning förrättas som majoritetsval. Enligt 27-35 § i arbetsordningen ska valet dock förrättas proportionellt om så många fullmäktigemedlemmar att de vid ett proportionellt val kan få åtminstone en kandidat vald yrkar på detta.

C. Majoritetsval

23§ Val med slutna sedlar

Vid majoritetsval med slutna sedlar ska kyrkofullmäktiges ordförande kalla minst två fullmäktige att bistå vid valförrättningen.

Val förrättas som majoritetsval. Ska två eller flera förtroendevalda utses, måste proportionellt valsätt dock tillämpas om detta krävs av så många i valet deltagande personer att de vid ett proportionellt val tillsammans kunde få minst en kandidat vald.

KL 7:4,3

Proportionellt val och, då så påyrkas, även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar.

KJ 7:5,2

24§ Röstningsanteckning

På röstsedeln ska fullmäktige skriva namnet på dem som ska väljas och vid behov även deras yrke så tydligt att ingen oklarhet om vem som avses kan uppstå.

Om det samtidigt ska väljas flera förtroendevalda kan på röstsedeln antecknas högst lika många namn som antalet personer som ska väljas.

25§ Röstning

Fullmäktiges medlemmar avger sin röstsedel i den ordning deras namn ropas upp. Röstsedeln ska vikas så att anteckningen på den inte är synlig.

26§ Ogiltig röstsedel

En röstsedel ska förkastas om röstningsanteckningen gjorts så att det inte tydligt framgår vilken kandidat som avses. Röstsedeln ska likaså förkastas om på denna antecknats den röstandes namn eller något annat kännetecken eller om någon annan obehörig anteckning gjorts på sedeln.

Som obehörig betraktas inte en anteckning som endast klarlägger vilken kandidat den röstande avsett att rösta på.

D. Proportionella val

27§ Kyrkofullmäktiges valnämnd

I mandatperiodens början, före valet av kyrkorådets medlemmar, ska kyrkofullmäktige inom sig för mandatperioden tillsätta en valnämnd för förrättandet av proportionella val. Valnämnden ska ha en ordförande, fyra ordinarie medlemmar och fem ersättare. Ersättarna ska ställas i den ordning de träder i stället för medlemmarna. Valnämnden väljer inom sig vice ordförande.

Valnämnden är beslutför då minst tre medlemmar är närvarande. Om nämnden inte är beslutför kan fullmäktige temporärt komplettera den för det ifrågavarande valet.

Nämnden har rätt att använda sig av sakkunniga och att kalla en sekreterare.

För att församlingsval och direkt kyrkoherdeval ska kunna förrättas och organ bildas i enlighet med 10 § 1 mom. ska kyrkofullmäktige eller församlingsrådet tillsätta en valnämnd som består av kyrkoherden och minst fyra andra medlemmar samt minst lika många suppleanter. Suppleanterna ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna.

KL 23:19, 1

28§ Inlämnande av kandidatlistor

Kyrkofullmäktige fastställer tidpunkten för när kandidatlistorna senast ska lämnas in till fullmäktiges ordförande och när valförrättningen inleds.

Vid förrättande av proportionellt val som avses i 7 kap. 4 § 3 mom. kyrkolagen ska stadgandena om proportionellt valsätt vid församlingsval iakttas i tillämpliga delar.

Proportionellt val och, då så påyrkas, även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar.

KO 7:5

Församlingsvalen är direkta, hemliga och proportionella.

KL 23:9,1

29§ Kandidatlistans innehåll och listans ombudsman

Varje kandidatlista får nominera högst två gånger så många kandidater som antalet personer som ska väljas.

I kandidatlistans rubrik ska nämnas vid vilket val listan används. Minst en fullmäktige-medlem ska underteckna kandidatlistan. Den första undertecknaren är listans ombudsman. Ombudsmannens uppgift är att ge listan till fullmäktiges ordförande och han/hon har rätt att göra de rättelser som avses i 30 §.

30§ Granskning och rättelse av kandidatlistorna

Då tiden för inlämnande av kandidatlistor löpt ut ger fullmäktiges ordförande listorna till valnämnden som granskar dessa. Om valnämnden konstaterar att en kandidatlista är felaktig ska ombudsmannen ges möjlighet att korrigera felet inom den tid som valnämnden fastställt.

Valnämnden prövar kandidaternas valbarhet. Valnämnden ska ge valmansföreningarna möjlighet att ge en förklaring eller göra en rättelse om en kandidat inte är valbar eller om personen nominerats av flera valmansföreningar i valet till det ifrågavarande organ.

En valmansförening kan i det fall att andra kandidatlistor inte lämnas in eller godkänns, i anslutning till kandidatlistan uppge vilka kandidater som utan röstningsförfarande ska bli ordinarie medlemmar och i vilken ordning de övriga suppleanter.

VOK 2:51,1

Om det på de godkända kandidatlistorna finns lika många kandidater som antalet medlemmar som ska väljas eller åtminstone fyra femtedelar av det antal som ska väljas, blir dessa utsedda utan röstning.

VOK 2:51,2

Om en anmärkning har gjorts för att en person har samtyckt till att ställa upp som kandidat för fler än en valmansförening i valet av medlemmar till samma organ ska valmansföreningen ges tillfälle att inom den tid som anges i 1 mom. stryka en sådan kandidat. En kandidat får inte ersättas med en annan.

VOK 2:18,2

Om en sådan rättelse som avses i 2 eller 3 mom. inte görs, ska valnämnden stryka kandidatens namn eller beteckningen för kandidatlistan från alla kandidatlistor som gäller valet av organet i fråga.

VOK 2:18,4

31§ Sammanställning av kandidatlistorna

Sedan de i 30 § nämnda rättelserna gjorts ska valnämnden numrera kandidatlistorna, ge kandidatnummer och sammanställa kandidatlistorna.

Kandidaterna på en kandidatlista ska antecknas under numret för kandidatlistan inom en gemensam ram där kandidaterna har egna rutor placerade i den ordning uppifrån räknat som valmansföreningen angett. Om kandidaterna på grund av antalet måste antecknas i två eller flera parallella spalter ska de antecknas radvis från vänster till höger.

Sammanställningen av kandidatlistorna ska ha en gemensam rubrik som visar för vilket val sammanställningen har gjorts upp samt de omständigheter som förutsätts i 19 § 1 mom. 3 och 4 punkten. För kandidaterna antecknas utöver nummer, namn och titel, yrke eller syssla med högst två uttryck samt vid behov närmare uppgifter om bostadsort. Kandidaternas tilltalsnamn eller förkortningar av deras förnamn får antecknas i sammanställningen av kandidatlistorna endast om det är nödvändigt för att precisera kandidatens identitet. Andra uppgifter får inte antecknas om kandidaterna.

VOK 2:20,1-2

[Vid mötet som valåret hålls den 1 oktober efter klockan 16 ska] valnämnden:

- - -

göra en sammanställning av kandidatlistorna genom att lotta ordningen för kandidatlistorna, genom att numrera alla listor med romerska siffror från vänster till höger och genom att i sammanställningen anteckna de godkända beteckningarna, och numrera kandidaterna i löpande ordning med början från nummer 2 så att numren för kandidaterna på den kandidatlista som genom lottning placerats först i sammanställningen av kandidatlistorna ges sina nummer i den ordning som valmansföreningen angett, därefter ges nummer för kandidaterna på den kandidatlista som genom lottning placerats som andra i sammanställningen och så vidare.

VOK 2:19,1 3-4 punkt

Om stiftelseurkunden för en valmansförening inte kan godkännas efter komp-lettering eller rättelse, ska den förkastas. Om felet avser endast en viss kandidat ska endast namnet på denna strykas från kandidatlistan. På samma sätt ska en beteckning som inte godkänts för en kandidatlista strykas.

VOK 2:19,2

32§ Sammanställningen av kandidatlistorna framläggs till påseende

Sammanställningen av kandidatlistorna ska minst femton minuter före det valförrättningen inleds vara framlagd till påseende i möteslokalen.

33§ Röstningsanteckning

På röstsedeln får inte annat än kandidatnummer antecknas. Den röstande ska göra sin anteckning på röstsedeln på så sätt att valhemligheten bevaras.

Den röstande ska anteckna kandidatens nummer på röstsedeln så tydligt att tvivel inte kan uppstå om vilken kandidat han eller hon avser. Anteckningen ska göras i valbåset så att valhemligheten bevaras.

VOK 2:42,1

34§ Valförrättning och valresultat

Fullmäktiges medlemmar avger sin röstsedel i den ordning deras namn ropas upp. Valnämnden placerar de förkastade valsedlarna i en separat hög och räknar ut valresultatet.

En röstsedel är ogiltig om

- - -

röstningsanteckningen har gjorts så att det inte av den tydligt framgår vilken kandidat som avses, eller

den röstandes namn eller ett särskilt kännetecken på denne har skrivits på röstsedeln eller någon annan obehörig anteckning har gjorts på den.

Som obehörig betraktas inte en sådan anteckning på röstsedeln som endast förtydligar på vilken kandidat den röstande har avsett att rösta.

VOK 2:48,1 mom. 4-5 punkt, 2 mom.

När valnämnden har räknat rösterna, ställs kandidaterna på kandidatlistan för samtliga valmansföreningar i den ordning som deras personliga röstetal utvisar. Därefter ges den första kandidaten listans hela röstetal som jämförelsetal, den andra kandidaten hälften därav, den tredje en tredjedel, den fjärde en fjärdedel och så vidare. Jämförelsetal ska räknas ut även för kandidater som inte har fått en enda personlig röst.

VOK 2:49,1

Valresultatet räknas särskilt för val av medlemmar av kyrkofullmäktige, val av de medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige som väljs i respektive församling samt för val av medlemmar av församlingsrådet. Valresultatet bestäms genom att namnen på kandidaterna på olika kandidatlistor skrivs i den ordning som deras jämförelsetal anger. För varje kandidat antecknas också hans eller hennes jämförelsetal. I varje enskilt val väljs så många kandidater från början av namnserien som det antal medlemmar som ska väljas i respektive val.

VOK 2:50,1

Till suppleanter för dem som valts från en kandidatlista utses i varje enskilt val kandidater på samma kandidatlista som inte blivit valda i den ordning som kandidaternas jämförelsetal utvisar.

VOK 2:50,2

Ombudet för en valmansförening eller dennes ersättare har rätt att vara närvarande vid valnämndens möte då röstsedlarna räknas och valresultatet bestäms. En anteckning om de närvarande ska göras i protokollet.

VOK 2:46

35 § Kungörande av valresultatet

Då valresultatet konstaterats ska valnämnden skriftligen informera kyrkofullmäktiges ordförande, som kungör resultatet fullmäktige för kännedom. Resultatet ska antecknas i protokollet.

Kandidatlistor, sammanställning av kandidatlistorna samt röstsedlarna fogas till möteshandlingarna.

III PROTOKOLL

36§ Protokollets innehåll

Ordförande ansvarar för att protokoll förs och för protokollets innehåll. Om ordförande och den som för protokollet har olika uppfattning om mötesförloppet ska protokollet uppgöras så att det överensstämmer med ordförandes uppfattning.

I kyrkofullmäktiges protokoll ska antecknas:

- a) organets namn
- b) hur mötet hållits (ordinarie förfarande eller elektroniskt)
- c) klockslag då mötet började och avslutades samt eventuella avbrott i mötet
- d) mötesplats,
- e) närvarande:
 - i. fullmäktige och vilka ärenden de varit med om att behandla,
 - ii. en av kyrkorådet utsedd medlem av kyrkorådet om kyrkorådets ordförande och vice ordförande var för sig eller bägge är förhindrade att delta i mötet,
 - iii. kyrkorådsmedlemmar som inte är medlemmar av fullmäktige,
 - iv. tjänsteinnehavare och arbetstagare som fullmäktige förordnat att vara närvarande vid mötet,
 - v. övriga personer som med stöd av arbetsordningen har närvaro- och yttranderätt
 - vi. inkallade sakkunniga,
- f) mötets ordförande och sekreterare,
- g) mötets laglighet och beslutsförhet,
- h) protokolljusterare,
- i) eventuella jäv,
- j) en redogörelse för varje behandlat ärende, redogörelsen kan vara en hänvisning till de handlingar som utgör en bilaga till protokollet och beslutsförslaget,
- k) motförslag jämte understöd samt omröstningsproposition,
- l) beslut,
- m) klämmor,
- n) omröstningar och val med omnämnande av
 - i. omröstningsproposition
 - ii. röstningsordning
 - iii. röstetal, då omröstningen gjorts med röstningsapparat eller på annat sätt som ordförande bestämt, till protokollet fogas ett dokument som visar hur respektive medlem röstet
 - iv. röstetal då majoritetsval förrättats med slutna sedlar, eller
 - v. i fråga om proportionella val det i 35 § avsedda valresultatet,
- o) avvikande åsikter, och
- p) övriga omständigheter som hänför sig till mötet och mötesförloppet.
 - i. sekretessanteckningar
 - ii. ordförandes underskrift
 - iii. protokollförarens kontrasignering
 - iv. anvisning om sökande av ändring
 - v. anteckning om justering av protokollet
 - vi. anteckning om att protokollet varit offentligt framlagt till påseende

Till protokollet ska fogas omröstningsförteckningar från förrättade omröstningar, besvärсанvisning och intyg över när meddelande om att protokollet varit framlagt till påseende varit anslaget på församlingens anslagstavla.

Protokoll över sådana beslut av organ eller tjänsteinnehavare över vilka en för-samlingsmedlem kan framställa rättelseyrkande eller anföra besvär ska efter justering hållas offentligt framlagda tillsammans med en anvisning om rättelse-yrkande eller en besvärсанvisning så som det på för-hand har meddelats på för-samlingens eller den kyrkliga samfällighetens anslagstavla. Underställningsmyndighetens och besvärsmyndighetens beslut jämte anvisning om rättelseyrkande eller besvärсанvisning ska hållas framlagda på samma sätt som kyrkorådets protokoll. Protokollet eller beslutet ska hållas framlagda åtminstone under den tid som reserverats för rättelseyrkande eller anförande av besvär.

KL 25:3, 1, 3-4

Vid ett förvaltningsorgans sammanträde ska föras protokoll, som undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av sekreteraren.

Protokollet ska justeras på det sätt som ifrågavarande organ beslutat, om inte justeringen regleras i reglemente eller instruktion.

Den som vid ett sammanträde har deltagit i avgörandet av ett ärende eller föredragit ärendet har rätt att anmäla avvikande åsikt om beslutet. Anmälan ska göras genast då beslutet fattats. Önskar den som anmält avvikande åsikt få sin motivering fogad till protokollet, ska han inlämna den skriftligen avfattad till sekreteraren senast då protokollet justeras.

KO 7:6

Ett förvaltningsorgans expedition ska undertecknas av ordföranden och kontra-signeras av sekreteraren, om inte annat är bestämt i reglemente eller instruktion. Riktigheten av ett protokollsutdrag ska styrkas av ordföranden eller sekreteraren eller av den som förordnats härtill i reglemente eller instruktion.

KO 7:7